

KARDEŞ KISKANÇLIĞI

KISKANÇLIK NEDİR?

- Sevilen birinin başkası ile paylaşılmasına katlanamamaktır.
- Doğal ve insani bir duygudur. Ama önemli olan ne boyutta yaşandığıdır.
- Bu duygu ile ilk tanışma 2 yaş civarındır.
- Kiskanan çocuk , herkesin kendisinden daha iyi olduğunu ve kendisinin daha az sevildiğini düşü

KARDEŞ KISKANÇLIĞININ NEDENLERİ

- O ana kadar üzerinde olan ilgi ve dikkatin kardeşine yöneltilmesinden doğan rahatsızlık en temel nedenidir. Ona ayrılan zaman artık azalmıŐtır.
- Bebeğe karŐı gibi görünen ama aslında anne babaya olan kırgınlık , kırgınlık gibi duyguların geliŐmesine neden olur.
- Çocuk kendini terkedilmiŐ , güvensiz ve desteksiz hissetmeye baŐlar.

KARDEŞ KISKANÇLIĞININ NEDENLERİ

- Yaş farkı az olan kardeőlerde , yaş farkı fazla olanlara göre kıskançlığın görölme sıklığı daha fazladır.
- Ailelerin cinsiyet tercihi varsa ve bunu yansıtıyorsa cinsiyete göre kıskançlık kaçınılmaz hale gelir.
- Aile dıőındaki kiőilerin tutumları da önemlidir. Kız kardeőe neden saçlarının ablası gibi kıvırcık olmadığını sormak veya boyu seni geçecek gibi olumsuz yaklaşımlar kıskançlığı pekiőtirir. Çocukların birbiri ile rekabete girmelerine neden olur.

KARDEŞ KISKANÇLIĞININ BELİRTİLERİ

- Artık eskisi kadar sevilmeyeceği korkusu anne hamileyken başlayabilir. Annenin yorgun ve gelecek kardeşinin hazırlıkları ile uğraŐması , çocuğun huysuzlaŐıp anneden ayrılmak istememesine yol açabilir.
- İçe kapanma, aileden uzaklaŐma ve yemek yememe
- Sık sık kendilerini sevip sevmediklerini sorarlar
- Korktuklarını , sık sık tuvalete gitmek istediklerini belirtip ilgiyi çekmek isterler

KARDEŞ KISKANÇLIĞININ BELİRTİLERİ

- Altını ıslatma , parmak emme
- Aşırı sinirli ve huzursuz bir görünümü vardır
- Kardeşine vurma , oyuncasını kırma ve nefret ettiklerini söyleme gibi davranışlarda bulunabilirler.
- Baş ağrısı , mide bulantısı gibi psikosomatik belirtiler (emin olmak için fiziki müdahale yapılmalıdır.)

ÖNERİLER

• KARDEŞİN DOĞUMUNDAN ÖNCE

- Aileye yeni bir üyenin geleceği , evdeki ortamın her zamankinden daha heyecanlı ve karışık (sık sık misafir) olabileceği söylenmelidir.
- Annenin yorgun olabileceği bebekle daha fazla zaman geçirmesi gerektiği çünkü küçük bir bebeğin ihtiyaçlarınının daha fazla olduğu ama zamanla her şeyin normal düzene oturacağı anlatılmalıdır.

ÖNERİLER

• KARDEŞİN DOĞUMUNDAN ÖNCE

- ‘Sakın endişelenme seni de bebek kadar seveceğiz’ gibi iyi niyetli söz , çocuğun anne ve babasının sevgisi için kardeşi ile yarışmasına neden olur.
- Doğuma hazırlık aşamasında diğer kardeş sürece dahil edilebilir.
- Çocuk daha küçükken paylaşmayı öğretmek , kardeşi olduğunda fazla bocalamaması sağlanmış olur.

ÖNERİLER

• KARDEŞİN DOĞUMUNDAN SONRA

- Anne baba çocuğa 'kardeşin doğdu ama sana olan sevgimizde bir azalma yok ' mesajı sadece sözcüklerle değil davranışlarla da iletilmelidir. Bu da çocuğa zaman ayırarak ve onunla konuşarak olur.
- Yeni gelen kardeş ile birlikte önceden yapılan parka gitme , yatmadan önce hikaye okuma gibi etkinlikler devam etmelidir.
- Çocuğun huysuzluk öfke gibi değişen davranışları ilgi eksikliğinden kaynaklandığından yeterli ilgiyi göstermek en doğru davranış biçimi olur.

ÖNERİLER

• KARDEŞİN DOĞUMUNDAN SONRA

- Eşit zaman ayırmak yerine , her çocuğa kendi gereksinimine göre zaman ayırmak gerekir. Çocuğa , kardeşinin henüz kendi ihtiyaçlarını karşılayamayacak küçük olduğu , bu nedenle de daha çok ilgiye ihtiyaç duyduğu anlatılmalıdır.
- ‘Ne kadar yaramaz sürekli beni yoruyor aslında ben seni daha çok seviyorum’ gibi cümleler çocuk tarafından inandırıcı bulunmayıp kendisinin kandırılacağı inancı oluşabilir.
- ‘Bebek’ demek yerine adını söylemek çocuğun canlı bir varlık olduğunu hatırlatır. Ayrıca bebeğe benim değil bizim diye hitap etmek , çocuğun kabulünü kolaylaştırır.

ÖNERİLER

• KARDEŞİN DOĞUMUNDAN SONRA

- Büyük çocuk bebek gibi davranıyorsa bu onun anne babasının sevgisini kaybetmeye yönelik kaygılı olduğuna işaret olabilir. Bu durumda ‘ sen bebek misin’ demek yerine onunla ilgilenmek en doğru tutumdur.
- ‘Çocuğu elleme rahat bırak öpüp durma ‘ gibi uyarılardan uzak durulmalıdır.
- Çocuk eğer kardeşinin canını yaktıysa sinirlenip aşırı tepki vermeden uyarılmalıdır. Yoksa sizi sinirlendirmek için davranışı tekrarlayabilir. Çocuk mesajı alsa da iki kardeşi yalnız bırakmamak gerekir. Çünkü 5 yaşına gelene kadar bir canlıya zarar verip vermediklerini anlayamazlar.

ÖNERİLER

• KARDEŞİN DOĞUMUNDAN SONRA

- Kardeşini sevmek istediğinde onu nasıl tutacağı ve onunla nasıl etkileşim kuracağı konusunda yardımcı olunmalıdır.
- Oynamadığı oyuncakları veya olmayan giysileri kardeşine verilecekse bunu onunla belirlemek gerekir. Vermek istemediği şeyler zorlanmamalıdır.
- Bebeğe isim seçme , oyuncak giysi seçimi gibi bebeği ilgilendiren konularda çocuktan yardım istenebilir.
- Kıskanmasın diye aşırı esnek davranışlardan uzak durulmalıdır. Önceden yalnız yatan bir çocuğun anne baba ile yatmasına izin verilmesi gibi. Bu davranışlar daha farklı problemlere yol açabilir.

ÖNERİLER

- **KARDEŞİN DOĞUMUNDAN SONRA**
- Çocuğa kendisinin de bir zamanlar bebek olduğu aynı bakım ve özenin kendisine de gösterildiği anlatılabilir. Eski giysileri , küçüklük fotoğrafları gösterilerek sevimli halleri hakkında konuşulabilir.
- 4-5 yaşında sırf evden uzaklaştırmak için ana okuluna göndermek kıskançlığı körükleyeceği gibi okul korkusu da geliştirebilir. İçeride kapanık saldırgan davranışlar gösterebilir.

ÖNERİLER

• DAHA BÜYÜK YAŞLARDA

- Ailenin bütün olduğu duygusu verilmelidir. Piknik alışveriş film izleme gibi etkinliklere yer verilmelidir.
- Kardeşler arasında karşılaştırmadan kaçınılmalıdır.
- Kardeş kavgalarında hakem rolü üstlenilmemelidir. Bu durumda çocuklardan biri hep diğerinin tarafının tutulduğunu düşünür.
- Kavgayı kim başlattı sorusundan kaçınılmalıdır. Bu durumda çocuklar birbirini suçlamaya başlayacaktır.
- Kardeşler arasında kıskançlık hissedildiğinde onları yakınlaştıracak ortamlar hazırlanmalıdır.

SON
KATILIMLARINIZDAN DOLAYI TEŐEKKÜR
EDERİZ